Kimeta Buševac

25.08.2026. 11:47
Viewed: 554 times

Sintaksa, nezavisnosložene rečenice – isključne rečenice

Kroz analizu nezavisnosloženih isključnih rečenica učenici uče kako se izrečena misao može dopuniti ili ograničiti na nenasilan način.

Tags

Učenje jezika

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 8. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

BHS jezik i književnost

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Osposobiti učenike da prepoznaju, razumiju i pravilno upotrebljavaju nezavisnosložene isključne rečenice u govoru i pisanju, te razvijaju kulturu dijaloga, argumentovanog neslaganja i nenasilne komunikacije.

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/ca će moći:

- da analizira nezavisnosložene isključne rečenice;
- razlikuje nezavisnosložene isključne rečenice od suprotnih rečeničnih odnosa;
- primjenjuje veznike karakteristične za isključne rečenice u govoru i pisanju;
- oblikuje rečenice kojima izražava neslaganje na nenasilan i uvažavajući način.

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1

Nastavnica zapisuje na tabli rečenicu: *Prijedlog je dobar, samo ga treba malo doraditi.*
Pitanja za učenike:

- Koliko ova rečenica ima dijelova?
- Kakav odnos postoji između njih?
- Zaključak: drugi dio ograničava ono što je rečeno u prvom.

Najava nastavne jedinice – Isključne rečenice
Poluprogramirani zadaci. Objasniti!
Napomena: Kod poluprogramirane nastave učenici postepeno dolaze do pravila kroz niz vođenih pitanja (uočavanje zaključivanje definicija), umjesto da nastavnik odmah iznese definiciju.

Aktivnost 2

Učenici dobiju listić: rješavaju zadatke, uočavaju, povezuju, zaključuju, formulišu definiciju, primjenjuju, dopunjavaju, sastavljaju.

Uočavanje jezičke pojave (poluprogramirani zadaci)
Zadaci:

- Podvuci riječ koja povezuje dijelove rečenice (klauze);
- Odredi odnos između dijelova rečenice (klauza).

Učenici zaključuju: drugi dio ograničava ili djelomično isključuje prvi.

Formulacija pravila (uz pomoć nastavnika učenici formulišu definiciju)

- Nezavisnosložene isključne rečenice sastoje se od dvije nezavisne klauze, pri čemu druga ograničava ili djelomično isključuje ono što je rečeno u prvoj. Povazuju se prilozima u ulozi veznika: samo, jedino, tek, tek što.

Primjena (dopuni, sastavi)

- Dopuni rečenice, sastavi jednu nezavisnosloženu isključnu rečenicu o razgovoru među drugovima (ili) zajedničkom rješavanju problema.

Aktivnost 3

Kratko ponavljanje:
Šta su nezavisnosložene isključne rečenice?
Koje riječi ih najčešće povezuju?
Učenici navode vlastite primjere!

Potrebni resursi
Tekstovi – rečenice, radni listovi (moguće koristiti, osim tekstualnih, digitalne i didaktičke materijale).

Praćenje i procjenjivanje
/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja
/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme
/

Metode i tehnike
Metoda razgovora

Collections
Lesson plan - Elementary school
Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas